

V.Móz; 5:1-7.

A Tízparancsolat a keresztyén életnek egy nagyszerű iránytűje. Segít, hogy a kegyelem útján megmaradjunk, és Isten iránt hálás, engedelmes, Istent és embereket jól szerető életet éljünk. Segít abban is, hogy bűneinket felismerjük, így meg tudjuk bánni őket, és értékelnünk tudjuk a kegyelmet. Segít abban, – és ezért is mondjuk mostanában úrvacsora vétel előtt – hogy méltó módon, azaz bűnbánattal vegyük magunkhoz a szent jegyeket, s így azok üdvösségünkre, és ne kárunkra váljanak. De hogy még jobban megértsük, hogy Isten mit vár tőlünk e parancsolatokban, ezért a következő néhány hétben a parancsolatok értelmével fogunk foglalkozni az istentiszteleteken. Lássuk most az elsőt!

A parancsolat először is Istenről beszél nekünk. Az ő szent személyéből mutat meg nekünk valamit. **„Én, az Úr vagyok a te Istened”** – mondja nekünk Isten. Én vagyok a te Istened. Isten felvállal minket. Isten kész a mi Istennünk lenni. Ő nem tagad meg, nem tagad le minket. Felvállal minket, s hogy milyen messzemenőig vállalja értünk a felelősséget, az majd Krisztus keresztyénjén mutatkozik meg igazán. Isten kész a mi Istennünk lenni, tehát nyitott arra, hogy kapcsolatban legyen velünk, sőt hív is erre a kapcsolatra minket, pedig az ember annyiszor utasította el és tagadta meg őt. De akárhányszor is tagadtad meg, akárhányszor is voltál vele szemben közönyös és engedetlen. Akárhányszor is szidalmaztad hálátlanul őt, ő még mindig ezt mondja neked: „Én, az Úr vagyok a te Istened”

És ez azt is jelenti számunkra, hogy Isten azt mondja: A teremtményem vagy. Ha megakarod érteni magadat, az életedet, kapcsolataidat, sorsodat, kezdetedet és végedet, rám kell figyelj, mert én vagyok a te Istened, azaz én vagyok a te kezdeted és véged. Én vagyok létednek oka, és nálam találod meg életed célját. Ha nélkülem akarod meghatározni magadat, csak egy értelmetlenségbe gabalyodsz, de ha velem nézed magadat, rájössz, hogy létednek értelme van.

Én vagyok a te Istened – mondja Isten neked, és ez a folyamatosan érvényes igazság azt is jelenti, hogy folyamatosan számíthatasz rá. Mert az Isten, ha Istened, akkor gondviselő is. Sorsodnak tudója, utadnak javadra igazítója. Ő mindig jelen van számodra, hozzá mindig fordulhatsz, tőle bármikor kérhatsz, mert ő a te Istened, ő a te őriző, aki nem szunnyad, és nem alszik el soha (Ps; 121:4). Jó ezt tudni.

De jó azt is tudni, hogy ha te nem fogadod el, hogy ő a te Istened, ő akkor is az. És ez azt is jelenti, hogy ő a te bíráló is, aki előtt majd meg kell állnod, és számot kell adnod arról az életről, melyet tőle kaptál. Jó erről tudni, jó erről nem elfeledkezni. Vésd ezért eszedbe, ezt mondja az ÚR: Én vagyok a te Istened.

Így folytatódik aztán a az első parancsolat: **„aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából”**. Kiszabadítottalak, – mondja az ÚR – új esélyt adtam neked. A bűn rabságában születél, a bűn szolgája voltál. Az ördög rászédte összüleidet, s így a halál kötött pályán indult eleve az életed. De én kiszabadítottalak, mondja az ÚR. A szabadítás történelmi illusztrációja, ahogy a fáraó uralma alól kihozta Isten a megsemmisítésre ítélt rabszolganepet. Aztán e nép megmutatja azt is, hogy olyannyira szabad lett, hogy akár rosszul is élhet a szabadságával, és egy több száz éves út után ismét ott lehet a fogságban, csak éppen nem az egyiptomiban, hanem a babiloniban. De ez számunkra immár csak illusztráció. Számunkra a szabadítás Jézusban jött el. És e szabadítás közel sem arról szól, hogy nemzeti függetlenségben élhetjük földi életünket, hanem arról hogy a lelkünk kiszabadul a bűn és halál csapdájából, mert eljött Jézus, és követhetjük őt, aki keresztyénjével nyitotta ki a mi börtönünk ajtaját, és eljuthatunk az örök boldogságra, lelkünk üdvösségére, a mennyországba. És Jézus szabadítása nyomán valóban szabadok vagyunk. Annyira, hogy akár rosszul is élhetünk szabadságunkkal, és maradhatunk börtönünkben, az önzésben, haragban, sértődöttségben, erkölcstelenségben, a bűnben és halálban is. De szabadságunkkal élhetünk jól is. Szentek, apostolok és hívő lelkek sokasága mutatja ezt meg nekünk, hogy szabadok vagyunk, s ezért járhatjuk a szolgálat, az alázat és engedelmesség üdvösségre vezető útját. Az istenszeretet és emberszeretet útját. Mert Isten szabadítása szeretetből történt. És mi viszontszeretettel válaszolhatunk erre az isteni szeretetre. Hogy konkrétan hogyan tehetjük ezt, hogy hogyan élhetünk jól ezzel az ajándékba kapott második eséllyel, erre tanít meg minket a Tízparancsolat. Melynek az első értelme így szól: Ha meg akarsz maradni a szabadságban, nem lehet más Istened. **„Ne legyen más Istened rajtam kívül”** – mondja az ÚR.

Mit is jelent ez? Számunkra – minthogy mi egy leginkább ateizmusba hajló keresztyén kultúrkör lakói vagyunk – nyilván nem az ennek a fő üzenete, hogy ne legyünk Rének vagy Zeusznak vagy bármely más elfeledett bálványának a követői. Azt már inkább, hogy Buddhának, Krisnának, Mohamednek és a szcientológjának a tanait ne akarjuk Krisztuséval valahogy elegyíteni, mert ez már inkább kísértés a mai globalizált világban. De a lényeg még mindig nem ebben van. Sokkal inkább azt feszegeti ez a parancs, hogy ki az első az életedben? Ki az életed alapja, kezdet, célja, értelme? Kit szeretsz a legjobban? Kit tekintesz boldogságod, biztonságod forrásának? Ki határozhatja meg a viselkedésedet, tetteidet? Ha az első parancsolatot mondod, mindig ezekre a kérdésekre keresd közben a választ! Mert akit a legjobban szeretsz, az a te Istened! Akitől a boldogságodat várod, az a te Istened? Akinek feltétel nélkül engedelmeskedsz, az a te Istened. És lehet, hogy istentelen vagy. Mert az, hogy az ÚRhoz imádkozol, még nem jelenti azt, hogy Istenednek is elismered őt. Lehet, hogy csak egy kívánságteljesítő dzsinnek. De a parancsolat szerint Isten nem a te dzsinned, hanem a te Istened akar lenni. Ha te dzsinné fokoztad le, akkor okos dolog megbánni e bűnödöt. S ha boldogságodat nem tőle vártad. Vágyaid beteljesülését a pénztől, szerencsétől, nagy nyereségektől remélted. Biztonságodat házastársra, szülőre vagy gyermekre alapoztad, akkor nem az élő ÚR volt az Istened. Mikor engedted lustaságodnak. Vagy valamely kedves rokonod igénye megelőzte az Úr parancsát. Vagy haragod vagy önzésed fontosabb volt, mint Isten megbékülésre vagy áldozathozatalra buzdító szava, akkor ott és akkor nem Isten volt a te istened. Bizony nem is olyan egyszerű ez a parancsolat. Hogy is állunk azzal, hogy *„jó ember vagyok, és megtartom a Tízparancsolatot”*? Bizony még épp, hogy belekukkantottunk

valamicskét a törvénybe, s máris látom, bűnös ember vagyok, aki Isten kegyelmére szorulok, és bocsánatát kell esdekelve kérnem. Mert bizony sokszor volt olyan, – miközben kiváló keresztyénnek gondoltam magam – hogy mástól vártam életem megoldását és boldogságomat. *Én például, mint már máskor is említettem, kb. már az óvodában is megházasodtam volna. Lehet, sok népmesét olvastak nekem, de valahogy a lelkemben volt ez a „és boldogan élnek, míg meg nem halnak”. És elvben ugyan tudtam, hogy ez nem igaz, de a gyakorlatban mégis (persze kimondatlanul) bálványként tekintettem a házasságot és a családot. Nehogy azt higgyétek, hogy bárkinek is jó. Kellett néhány év, amíg Isten rávezetett arra, hogy akár egyedül, akár családban, de tőle kell, várjam a boldogságot. De gondoltam sokszor, hogy lottófőnyeremény vagy valami hasonló milyen jó lenne, mert az...! De tudom, nem lenne jó. Se nagy gazdagságot, se nagy szegénységet ne adj nekem Istenem! (Péld; 30:8.) – így tanít imádkozni az ige, s tudom, ez a jó.* De a kísértés persze újra és újra felütheti a fejét. Lehet, valakinek a vasárnap délelőtt jelenti a problémát, másnak esetleg az adakozás, az áldozathozatal. Attól függ, kinek inkább a kényelem, kinek inkább az önzés a bálványa. Lehet másnak nagyobb kísértés a hűség vagy a házasság tiszteletben tartása. De ha nem Istennek engedelmességsz, akkor ki a te istened?

A parancsolat így szól: **„Én, az Úr vagyok a te Istened”** De ő a te Istened? Gondold ezt végig, és ne csak az úrvacsora előtt! S minél többször végiggondolod ezt imádsággal az ő színe előtt, – hiszem – annál inkább ő, az élő ÚR lesz a te Istened. De töprengj ezen mindennapi lelkiismeretvizsgálataid során is viselkedésed alapján sokat, hogy egyre tisztább lelkiismerettel, egyre őszintébben és boldogabban mondhasd: Igen. Ő, az élő ÚR, a Szentháromságisten az én Uram és én Istenem. Ámen

1. Mit mond Pál apostol az úrvacsoravétel veszélyeiről? Olvassátok el az 1Kor; 11:27-32-ből!
2. Milyen címszó alatt tárgyalja a Heidelbergi Káté a Tízparancsolatot? Olvassátok el a Káté 86., 91., 94. és 95. kérdéseit és feleleteit!
3. Az énekeskönyvünkben a 473. dicséret szól a Tízparancsolatról. Tanuljátok meg ezt az éneket!
4. Isten milyen parancsot ad nekünk a Tízparancsolattal kapcsolatban az alapigénk első vesrében?
  - a) Szembesültél már azzal, hogy Isten parancsa, hogy megtanuld a Tízparancsolatot? Engedelmeskedtél neki?
  - b) Szoktál lelkiismeretvizsgálatot tartani? Ha igen, mennyiben támaszkodsz ebben a Tízparancsolatra, s mennyiben csak a saját érzéseid vezetnek?
  - c) Az úrvacsoravétel előtt mennyire szoktad végiggondolni, hogy milyen megbánnivaló és elhagytnivaló bűneid vannak?
  - d) Milyen dolgok kísértenek téged, hogy bálványaiddá legyenek? Van olyan, amiről észrevetted, hogy bálvánnyá lett, és sikerült helyére raknod az életedben?
  - e) Tudatos benned, hogy a Tízparancsolat minden rendelkezése egyforma súlyú? Igyekszel ugyanolyan komolyan venni az összes parancsolatot, vagy azt gondolod, ha nem ölsz, akkor már egész jó ember vagy?